

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Landdistriktsredgørelse 2004 af 16/12 04.

(Redegørelse nr. R 8).

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen) og **fødevareministeren** (Hans Christian Schmidt):

1. INDLEDNING

Landdistriktsredgørelsen for 2004 afgives af indenrigs- og sundhedsministeren og fødevareministeren i fællesskab. Formålet er at gøre status for udviklingen i de danske landdistrikter, og herunder at følge op på folketingsvedtagelsen V85 fra 2003 om årsagerne til at forskellige typer af landdistrikter oplever forskellige vækstforløb. Endvidere redegøres der for regeringens initiativer på tværs af sektorområderne til fremme af udviklingen i de tyndt befolkede områder.

Regeringens overordnede målsætning er, at alle områder af landet bliver attraktive områder for udvikling og bosætning, således at der kan oppebæres en geografisk spredning af befolkningen og den økonomiske aktivitet.

Den aktuelle samfundsudvikling sætter landdistrikterne under pres, og der er behov for at fokusere indsatsen yderligere, herunder ikke mindst behov for at udvikle og skabe rammerne for et bredere erhvervsgrundlag. Regeringen ønsker en flersidig anvendelse af landbrugsjorden under hensyn til natur, miljø og landskabelige værdier samt fortsat bosætning og udvikling i landdistrikterne.

Mange hensyn på tværs af sektorer har betydning for en vellykket landdistriktspolitik. Der er i øget omfang behov for videndeling, information og koordination mellem aktører med landdistriktsinitiativer.

Regeringen vil derfor styrke den fremadrettede centrale indsats for landdistrikterne både på det politiske og administrative niveau. Her er samarbejdet mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Fødevareministeriet om denne redegørelse kun ét af flere tiltag.

Regeringen etablerer et rådgivende udvalg bredt sammensat af landdistriktsaktører, som kan servicere alle ministre med arbejdsområder der har landdistriktsaspekter. Endvidere er der

nedsat et ministerudvalg, som bl.a. skal drøfte sigtelinierne for anvendelsen af EU-midlerne til landdistriktsprogrammet.

Landdistriktsudviklingen vil i de kommende år kunne blive præget af kommunalreformens implementering, og i den proces er det vigtigt at sikre, at landdistriktsdagsordenen får tilstrækkelig opmærksomhed, ligesom at nærdemokratiet kan udvikles på nye måder. Endvidere skal EU's landdistriktsforordning fornys for perioden efter 2006.

Kommunalreformen er sammen med de udfordringer, som generelt knytter sig til landdistriktsdagsordenen, herunder EU's landdistriktsprogram, udgangspunktet for den indsats, som beskrives i denne redegørelse.

2. LANDDISTRIKTER MED FORSKELLIGE VÆKSTFORLØB

Der har i de senere år været stigende fokus på, at landdistrikter ikke er ens, og at forskellene bl.a. forklares ved den geografiske beliggenhed. Folketinget vedtog i april 2003 (V85), at denne redegørelse skal kortlægge og redegøre for udviklingen i forskellige typer af landdistrikter med henblik på at belyse årsager til forskellige vækstforløb. En nærmere talmæssig belysning samt definitioner af landdistrikter og kommunegrupper er uddybet i bilag 1, 2 og 3 (ikke optrykt her) til redegørelsen.

2.1 Vækstforløb i forskellige typer af landdistrikter
Landdistrikterne er i disse år under hastig forandring. Der sker både ændringer i befolkningstallet, i befolkningssammensætningen og ikke mindst i erhvervsstrukturen. Her redegøres der for de forskellige udviklingstræk, som de udmonter sig i forskellige *typer af landdistrikter*.

Samlet set har der i de seneste 10 år været en gennemsnitlig årlig befolkningsvækst i landdistrikterne og små lokalsamfund på 0,14 pct. mod en befolkningsvækst i landet som helhed på 0,39 pct.

Befolkningsmæssigt er der store forskudninger mellem de forskellige landdistrikstyper. Således har landdistrikterne i landets udkantskommuner i 10 års perioden oplevet et fald i antallet af indbyggere, mens andre landdistrikter har haft befolkningsvækst. Særligt landdistrikterne omkring de store byer og i hovedstadsområdet har oplevet en væsentlig befolkningsstigning. Landdistrikterne omkring hovedstads-